

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM

Broj: 01-011-1693/03.
Sarajevo, 27. studenog 2003.

Z A P I S N I K

24. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,
održane 27. studenog 2003. godine

Sjednica je počela u 9.20 sati. Bilo je nazočno je 37 zastupnika. Odsutnost je opravdao Mirsad Čeman. Bez najave, na sjednici nisu bili: Fatima Leho, Zlatko Lagumdžija, Zoran Spasojević i Munib Jusufović (najavio zakašnjenje, ali nije došao do kraja sjednice). Zastupnici SDS-a i Jelina Đurković, zastupnik PDP-a, nisu bili nazočni dijelu sjednice kad se raspravljalo o Prijedlogu zakona o obrani.

Iz Vijeća ministara na sjednici su bili ministri Safet Halilović i Bariša Čolak, te zamjenici ministara Ivica Marinović i Zoran Tešanović; predstavnici Stalnog vojnog komiteta Stjepan Pocrnja, Enes Bećirbašić i Savo Sokanović.

Iz međunarodnih organizacija sjednicu su pratili: Marseli Fraser i Maja Ribar – OHR, James R. Locher i M. Johnson – u ime Komisije za reformu obrane; Snežana Golijanin – SFOR; Aleksandar Vuković – OESS; Jelena Despot EUPM; Danijela Dabić – NDI; Mirsad Žiga - Američko veleposlanstvo; Bogdan Nikolae – Rumunjsko veleposlanstvo, te Ivica Čavar – Centar civilnih inicijativa.

Predsjedatelj Nikola Špirić upoznao je zastupnike o tome da je prije početka sjednice održana sjednica Kolegija u proširenom sastavu i da je Prošireni kolegij prihvatio prijedlog da se predloženi dnevni red dopuni tako da se kao 4. točka uvrsti imenovanje ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

Muhamed Moranjkić prigovorio je što je sjednica sazvana na najviši blagdan građana islamske vjeroispovijesti – Bajram. Što se tiče prijedloga za dopunu dnevnoga reda, rekao je da za njegov klub nisu prihvatljivi principi na kojima je utemeljena ova točka i da oni prihvataju da se ona uvrsti u dnevni red, ali da će biti uzdržani prigodom glasovanja o predloženim kandidatima.

Momčilo Novaković, u ime Kluba SDS-a, predložio je da se 1. točka – Prijedlog zakona o obrani – skine s dnevnoga reda ove sjednice i za to naveo dva razloga: prvo, što postoji razlika u tekstovima koji su u proceduri – što treba razjasniti Vijeće ministara kao prethodno pitanje i, drugo, što Narodna skupština RS tek sutra razmatra amandmane na Ustav Republike Srpske. Ove razloge opširno je obrazložio.

Jelina Đurković pridružila se prijedlogu Momčila Novakovića i razlozima koje je iznio, pa kazala da će, ako ova točka ipak ostane u dnevnom redu, taj dio sjednice napustiti.

U svezi prijedloga za skidanje 1. točke dalje su u raspravi sudjelovali: Beriz Belkić, Miloš Jovanović, Sead Avdić, Ljiljana Milićević, Šefik Džaferović, Nikola Špirić, Momčilo Novaković, Jelina Đurković, Milorad Živković, Elmir Jahić, Muhamed Moranjkić i Seada Palavrić.

Nakon ove rasprave, predsjedatelj je dao stanku koju je ranije, u ime Kluba SDS-a, tražio Momčilo Novaković.

Nakon stanke, **Momčilo Novaković** rekao je da je Klub SDS-a za vrijeme stanke želio naći odgovarajuća rješenja u međusobnim razgovorima i razgovorima između pojedinih klubova i zastupnika, te da je pozicija u kojoj su bili na početka ostala ista. Dalje je, uz ostalo, rekao da su kao Klub spremni da uđu u rizik da budu jedina srpska stranka koja će glasati za Zakon o obrani, ali nisu naišli na razumijevanje da se rasprava o zakonu odgodi i održi nakon sjednice Narodne skupštine. Naglasio je da Klub SDS-a ostaje na raspolaganju za usvajanje zakona od sutra u 14.00 sati - nakon rasprave o ustavnim amandmanima u Narodnoj skupštini RS.

Jelina Đurković kazala je da će za vrijeme rasprave o Prijedlogu zakona o obrani napustiti sjednicu i izrazila žaljenje što je sjednica Doma sazvana dan prije sjednice Narodne skupštine. Naglasila je da PDP zakon podržava, ali da na ovaj način nije spremna sudjelovati u izglasavanju.

Poslije ovih obavijesti, Jelina Đurković i Momčilo Novaković napustili su sjednicu, a drugi zastupnici SDS-a nisu ni ulazili u salu nakon stanke.

Dalje su, povodom ovoga pitanja, u raspravi sudjelovali Nijaz Duraković i Nikola Špirić.

Nijaz Duraković protestovao je u svojoj raspravi zbog ponašanja zastupnika SDS-a i PDP-a. Zapitao je zašto ovaj parlament treba uopće čekati “nekakvu tamo skupštinu – jesu li zastupnici SDS-a položili prisegu ovom parlamentu ili Kalinićevom parlamentu i šta je prvo – ili Parlament BiH ili je parlament entiteta, te otkud ta obveza, pogotovo kad smo konstatirali da je ova tčka poslovnički obvezatna. Ja, naravno, podržavam Poslovnik i od početka sam bio za to da se krene izravno u raspravu, a ne da dozvolimo ovakvu farsu od ovog parlamenta, rekao je, uz ostalo, Nijaz Duraković.

Nikola Špirić, uz ostalo, rekao je da, ako je javnosti BiH uporno bila servirana priča da se došlo do mukotrpnog kompromisa, i ako neko danas kaže da to nije taj kompromis, da je to tek sutra – onda se to zove licemjerstvo. Ja pripadam onoj političkoj stranci koja želi razgovarati o reformama i usvajati reformske zakone, ali se mora znati šta ovo danas znači za državni parlament i šta znači za javnost BiH, kojoj se iz dana u dan govori da postoji parlamentarna većina na reformskim zakonima.

Dalje je predsjedatelj Špirić iznio svoje stajalište da sjednica može trajati i zamolio da se raspravlja o amandmanima i da se, izlazeći jedni drugima u susret, ne mijenjajući bit, dođe do zakona. Naglasio je da Klub SNSD-a odustaje od svih svojih amandmana, izuzev jednog, kojim se predlaže profesionalna vojska a da nema regrutacije, te ako se usvoji taj amandman, oni će glasati za Zakon. Potom je konstatirao da 24. sjednica Doma ima sljedeći

D N E V N I R E D

1. Prijedlog zakona o obrani BiH (drugo čitanje),
2. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH (prvo čitanje),

3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH (prvo čitanje)
4. Imenovanje ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

Ad – 1: Prijedlog zakona o obrani BiH (drugo čitanje)

Predsjedatelj Doma konstatirao je da su amandmane na Prijedlog zakona u plenarnoj fazi podnijeli: Momčilo Novaković – jedan amandman na amandman Komisije, Tihomir Gligorić, Klub zastupnika SNSD-a, Martin Raguž i Momčilo Novaković – druge amandmane pozivom na članak 94. točka 3-a).

Muhamed Moranjkić intervenirao je rekavši da je i on podnio amandmane.

Predsjedatelj Špirić odgovorio je da je Muhamed Moranjkić imao amandmane u komisijskoj fazi koji nisu prihvaćeni, a da ih poslije nije ponovno podnio. Ljiljana Milićević podnijela je 12 amandmana, ali oni nisu podneseni pravodobno, rekao je u uvodu predsjedatelj Špirić.

Moranjkić je ustvrdio da je on podnio amandmane prije sjednice Komisije pozivom na članak 94. stavak 2. i da je rekao tajnici Doma da, “ako imaju neke dvojbe, pa ako njegove amandmane u Komisiji neko preskoči, da oni idu na Dom”.

Tajnica Doma **Branka Todorović** pojasnila je poslovničku odredbu u svezi podnošenja amandmana i naglasila da amandmani M. Moranjkića nose nadnevak 18.11., a Izvješće Komisije 19.11., te da sporni amandmani nisu obnovljeni da bi se branili u plenarnoj fazi.

Poslije ovih razjašnjavanja, predsjedatelj Špirić otvorio je raspravu o amandmanima i o Prijedlogu zakona o obrani u drugom čitanju.

Tihomir Gligorić u svojoj raspravi na početku je kritizirao zastupnike SDS-a što su napustili sjednicu. U svezi toga, uz ostalo, rekao je da su mnogi u javnosti izlazili sa mišljenjima da su mnogo toga uradili, hvalili se dobro urađenim poslom, pa danas ovaj manevar iznenađuje. Trebali su ostati do kraja u ovoj priči i izjasniti se, u krajnjem, i negativno.

Obrazlažući amandmane, Tihomir Gligorić rekao je da bi bilo korektno prihvatiti njegov amandman na članak 2. Prijedloga zakona, gdje se govori da je Vojska Federacije osnovana na temelju zakona iz 1996., a za Vojsku RS nije rečeno kako je nastala, pa nekim tumačenjima može da se kaže da je nastala ilegalno. Svoj drugi amandman na članak 47. opširno je obrazložio, stavljajući, uz ostalo, naglasak i na financijska sredstava koja se troše za regrutni sastav Oružanih snaga, rekavši da bi bilo bolje da se iskoriste za razvoj gospodarstva i otvaranje novih radnih mjesta.

Nikola Kragulj rekao je da njegov klub ne obvezuje tekst koji je usuglasila skupštinska većina, ali da oni, pod određenim uvjetima, ukoliko se prihvate određeni amandmani, žele aktivno sudjelovati i podržati Zakon. Od 15 amandmana koje su podnijeli, svega 5 je za njih bit od kojih ne bi odustali da bi podržali zakon, a to su amandmani 7., 9., 10., 11. i 12. Oni su za princip potpuno jasne nadležnosti, racionalnosti i onih rješenja koja će u narednom razdoblju brže doprinositi uspostavi povjerenja na cijelom prostoru BiH, a koja će biti daleko jeftinija nego što je predviđeno ovim zakonskim projektom, rekao je, uz ostalo, predsjedatelj Kluba SNSD-a Nikola Kragulj.

Seada Palavrić izvijestila je Dom da je Klub SDA spreman podržati Zakon o obrani u tekstu kako ga je predložila Ustavno-pravna komisija i da su spremni prihvatiti amandmane Momčila Novakovića na članak 12. i 14.

Šefik Džaferović podržao je stajalište koje je, u ime Kluba SDA, iznijela Seada Palavrić. U svezi amandmana kojim se predlaže ukidanje regrutacije, ponovio je svoje stajalište koje je iznio na Ustavno-pravnoj komisiji, kada je kazao da postoji Aneks I-b. Daytonskog mirovnog sporazuma, koji govori o ravnoteži vojnih efektivna u regionu i da ukidanje regrutnog roka vodi postepenoj demilitarizaciji BiH. Demilitarizacija BiH, bez demilitarizacije regiona, nije prihvatljiva ni za mene ni za SDA, rekao je, uz ostalo, Šefik Džaferović.

Beriz Belkić rekao je da će Klub Stranke za BiH također podržati zakon onako kako ga je usvojila mjerodavna komisija. Što se tiče amandmana Momčila Novakovića, vezano za različite verzije teksta, rekao je da je to za njega tehničko pitanje i da je očekivao da će neko, u ime predlagatelja zakona, izaći za govornicu i objasniti o čemu se radi.

Jozo Križanović oizvijestio je Dom da će Klub SDP-a podržati Prijedlog zakona, polazeći od toga da je ovo ipak značajan korak u reformi obrane, iako su ranije iznijeli stajalište da nisu zadovoljni ni širinom ni dubinom ovih reformi.

Milorad Živković predložio je da se da još vremena da se amandmani usuglase, s obzirom da su stajališta dijamteralno suprotna, a da se sjednica sazove što prije – može i u ponedjeljak.

Nikola Špirić založio se za usvajanje amandmana Kluba SNSD-a vezano za regrutaciju. Uz ostalo, rekao je da misli da se regrutacijom ne postiže ravnoteža u regionu – o čemu su kolege govorili – i da se poštuje princip 8.000 plus 4.000 profesionalaca. To znači da profesionalci idu u oružane snage i da budu stub unutarnje i vanjske sigurnosti, rekao je Nikola Špirić. U ime Kluba SNSD-a, predložio je stanku da predsjedatelji klubova sjednu i vide postoji li mogućnost da se napravi pomak jednih ka drugima kako bi se usvojio zakon.

Seada Palavrić odgovorila je da je Klub SDA analizirao amandmane i da nema potrebe da ide na sastanak predsjedatelja klubova.

Predsjedatelj Špirić dao je stanku i pozvao predsjedatelje klubova na sastanak.

Nakon stanke, predsjedatelj Špirić izvijestio je Dom da je za vrijeme stanke održan sastanak predsjedatelja klubova i da se razgovaralo o amandmanima i o tome da je Klub SNSD-a spreman povući sve svoje amandmane, osim amandmana kojim se predlaže ukidanje regrutacije i uvođenje profesionalnog i rezervnog sastava Oružanih snaga, a da se odredi prelazni rok od 2 godine dok se ne stvori profesionalni vojni sastav. Rekao je da ovo nije naišlo na odobravanje, ali da je bilo predominantno raspoloženje da se prihvati, izuzev stava Kluba SDA. Naglasio je da će Klub SNSD-a podržati Zakon ako se usvoji ovaj amandman, što nije u koliziji s NATO standardima.

Seada Palavrić kazala je da SDA takav amandman ne može prihvatiti i da su spremni o tome raspravljati kad budemo imali jedinstvenu vojsku i kad budu ispunjeni svi uslovi za NATO.

Sead Avdić je rekao da želi ukazati na metodološku činjenicu koja je zaobidena na ovom zasjedanju, te pozvao predstavnike Vojnog komiteta da kažu kako se došlo do ovog zakona i da li se nešto može mijenjati. Bilo bi nužno čuti ove ljude koji su ključni subjekti u kreiranju teksta ovog zakona, rekao je, uz ostalo, Sead Avdić.

Predsjedatelj Špirić odgovorio je, uz ostalo, da nema ništa protiv da ljudi koji su pravili zakon dobiju riječ ako to zatraže, ali svi mi znamo kako se došlo do kompromisa i zakona i mi se pitamo hoćemo li mijenjati ili ne i hoćemo li približavati stajališta ili nećemo. Zatim je dao riječ predstavniku Stalnog vojnog komiteta, koji se tek tada javio.

Enes Bećirbašić, predstavnik Stalnog vojnog komiteta, u svojoj raspravi u svezi razlike u verzijama zakona, rekao je da vjeruje da je tehnička pogreška u pogledu razlike u srpskoj verziji i da su u nekoj prethodnoj varijanti u članku 8. imali produženu rečenicu, što je tijekom kasnijeg rada Komisije izbrisano jer se smatralo suvišnim.

U svezi pitanja regrutacije, Bećirbašić je, uz ostalo, rekao da je i u tijeku rada na zakonu bilo različitih prijedloga, ali je kompromisom dogovoreno rješenje da se ne ide na ukidanje regrutacije, da oružane snage budu sastavljene od profesionalnog, regrutnog i rezervnog sastava, s tim što postoji preporuka da se regrutni kontigent smanji za 50%. Druga preporuka, koja će u entitetskim zakonima ući kao obveza, jeste da se vojni rok smanji sa 6 na 4 mjeseca, rekao je, uz ostalo, Enes Bećirbašić i zamolio da se sada ne otvara paket koji su oni ponudili, jer je ovakav podržan i od strane Brisela, i od strane svih relevantnih političkih lidera i stranaka koje su imale svoje predstavnike u Komisiji.

Mladen Potočnik predložio je da Dom usvoji zakon kako je usuglašen, a kasnije da se napravi analiza i ide s eventualnim izmjenama.

Vinko Zorić izvijestio je Dom da će Klub poslanika HDZ-Demokršćani podržati Zakon o obrani kako ga je usvojila Ustavno-pravna komisija. Rekao je da bi oni mogli prihvatiti i amandman o kojem je govorio Nikola Špirić, s prijelaznim rokom kako se dogovore ostali u Domu, ali to nije uvjet.

Dalje su kratko u raspravi sudjelovali Beriz Belkić, Ibrahim Đedović, Milorad Živković i Martin Raguž. Nakon rasprave, predsjedatelj je na glasovanje dao amandmane koji su u proceduri.

Prvo se Dom izjasnio o amandmanima Kluba SNSD-a od 1. do 16. Niti jedan amandman nije dobio većinu glasova.

Usljedio je glasovanje o dva amandmana Tihomira Gligorića, koji također nisu dobili većinu.

Martin Raguž povukao je svoja dva amandmana.

Dalje je predsjedatelj na glasovanje dao amandman Momčila Novakovića na amandman Komisije na članak 14. Zakona. Niti ovaj amandman nije usvojen.

Na kraju, Dom se izjasnio o amandmanima M. Novakovića, koje je podnio pozivom na članak 94. točka 3-a) Poslovnika.

Amandman broj 1. nije usvojen.

Za amandman broj 2. od 32 nazočna glasovalo je 14 zastupnika, protiv je glasovalo 13, uzdržao se 1. Po entitetima, iz Federacije BiH za je glasovalo 13, iz Republike Srpske 4. Kako nije bilo entitetske većine, odmah je provedeno usuglašavanje u Komisiji Kolegija.

Predsjedatelj je izvijestio da je u Kolegiju postignuta suglasnost i da je amandman broj 2. usvojen.

Za amandman broj 3. glasovalo je 15, protiv 13, uzdržala se 3 zastupnika. Po entitetima – iz Federacije BiH za je glasovalo 11, iz Republike Srpske 5.

Predsjedatelj je konstatirao da je i amandman broj 3. usvojen. Zatim je na glasovanje dao Prijedlog zakona o obrani BiH.

Od 32 nazočna, za je glasovalo 26, protiv 6 zastupnika.

Po entitetima, iz Federacije za je glasovalo 25, iz Republike Srpske 1. Prema tome, Prijedlog zakona nije dobio entitetsku većinu.

Šefik Džaferović zatražio je da se i o Prijedlogu zakona odmah provede usuglašavanje. Međutim, predsjedatelj Nikola Špirić nije se suglasio, rekavši da zakon ima veću težinu, te da će se usuglašavanje završiti u roku predviđenom Poslovnikom.

U svezi pitanja usuglašavanja, u raspravi su sudjelovali Šefik Džaferović, Nikola Špirić, Seada Palavrić, Petar Kunić, Nijaz Duraković, Tihomir Gligorić, Hasan Muratović, Milorad Živković, Vinko Zorić, Izet Hadžić i Jozo Križanović. Poslije ove rasprave, predsjedatelj je dao stanku kako bi se pokušala postići suglasnost. Nakon stanke izvijestio je Dom da se nije postigla suglasnost i da će Kolegij iskoristiti poslovničku mogućnost u roku od naredna tri dana.

Ovim je realiziran rad po 1. točki dnevnoga reda.

Ad – 2: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH
(prvo čitanje)

Tihomir Gligorić predložio je da se odgodi rasprava o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara, s obzirom da nije usvojen Zakon o obrani, a izmjene ovog zakona proističu iz Zakona o obrani.

Hasan Muratović usprotivio se prijedlogu Gligorića, rekavši da se ovaj zakonski prijedlog razmatra danas u prvom čitanju i zatražio da se poštuje usvojeni dnevni red da ne bi gubili vrijeme.

Kako više nije bilo prijavljenih sudionika u raspravi, predsjedatelj je Prijedlog zakona dao na glasovanje.

Od 31 nazočnog, za je glasovalo 27, uzdržala su se 3 zastupnika.

Predsjedatelj je konstatirao da je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara usvojen u prvom čitanju.

Ad – 3: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima
i drugim organima uprave BiH (prvo čitanje)

Nikola Špirić je u svojoj raspravi rekao da se radi o zakonskom projektu, koji čini paket zakona vezano za reformu obrane, pa je skrenuo pozornost samo na financijska sredstva gdje se kaže samo da su za provedbu ovoga zakona potrebna dodatna financijska sredstva. Naglasio je da je neophodno da predlagatelj kaže kolika su to financijska sredstva potrebna i odakle će se osigurati, te da on zbog toga neće glasovati za ovaj zakonski prijedlog u prvom čitanju.

Seada Palavrić kazala je da može razumjeti primjedbu Špirića, ali da ga želi podsjetiti na Prijedlog zakona o restituciji koji je on predložio, u kojem također nije mogao izraziti u novčanim sredstvima koliko će koštati provedba tog zakona. Zapitala je hoćemo li se jednako ponašati i kada bude taj zakon na dnevnom redu, te naglasila da argument koji je Špirić iznio nije razlog da se predloženi zakon ne usvoji.

Poslije ove rasprave, Dom je usvojio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave u prvom čitanju. Za Prijedlog zakona glasovalo je 28, protiv 5, uzdržao se 1 zastupnik.

Ad – 4: Imenovanje ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine

Beriz Belkić oizvijestio je Dom da Klub zastupnika Stranke za BiH neće podržati prijedlog Predsjedništva BiH iz više razloga, od kojih je naveo dva osnovna, a to su: Zakon o ombudsmanu i sama priroda posla apsolutno podrazumijeva ličnosti bez političkog angažmana, a sva tri predložena kandidata su ljudi za koje dobro znamo da su politički bili angažirani ili jesu i sada. Osim toga, neki od kandidata, konkretno gđa

Savić, u svom dosadašnjem radu u nekim relacijama pokazala je da joj nije baš stalo do osnovnih ljudskih prava, glasujući protiv konstitutivnosti naroda u BiH, rekao je , uz ostalo, Beriz Belkić.

Nijaz Duraković je također rekao da je Prijedlog došao iz Predsjedništva, što je za njega sramna činjenica, jer oni dobro znaju da je u Zakonu izričito navedeno da suci moraju biti apsolutno nepristrani i ne smiju biti stranački angažirani. Iznio je primjer da je Mariofil Ljubić u rukovodstvu HDZ-a više od 10 godina.

Vinko Zorić replicirao je Nijazu Durakoviću rekavši da Mariofil Ljubić nije u vrhu Hrvatske demokratske zajednice.

Nakon ove rasprave, Dom je usvojio prijedlog Predsjedništva BiH da se za ombudsmane za ljudska prava imenuju: Snežana Savić, Mariofil Ljubić i Safet Pašić.

Za imenovanje, od nazočnih 37, glasovala su 23 zastupnika, protiv je glasovalo 10, uzdržala su se 4. Predsjedatelj je konstatirao da po Zakonu za imenovanje ombudsmana treba da glasuju dvije trećine nazočnih koji su glasovali, a da se uzdržani ne broje.

Ovim je završena 24. sjednica Zastupničkog doma.

Sastavni dio Zapisnika je transkript sjednice.

Sjednica je završena u 16.30 sati.

TAJNICA
ZASTUPNIČKOG DOMA
Branka Todorović

PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOG DOMA
dr. Nikola Špirić